

Sygn. akt III CZ 23/15

POSTANOWIENIE

Dnia 28 maja 2015 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster (przewodniczący)

SSN Krzysztof Pietrzykowski

SSN Agnieszka Piotrowska (sprawozdawca)

w sprawie z wniosku B. K.

przy uczestnictwie M. F.

o zniesienie współwłasności,

po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej

w dniu 28 maja 2015 r.,

zażalenia wnioskodawczyni na postanowienie Sądu Okręgowego w K.

z dnia 12 lutego 2015 r.,

oddala zażalenie.

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 12 lutego 2015 roku, Sąd Okręgowy odrzucił, na podstawie art. 398⁶ § 2 w związku z art. 519¹ § 4 ustęp 4 k.p.c., skargę kasacyjną wniesioną przez wnioskodawczynię B. K. od postanowienia tego Sądu z dnia 12 września 2014 r. (sygn. akt [...]). W uzasadnieniu Sąd drugiej instancji wskazał, że skarga jest niedopuszczalna z uwagi na wartość przedmiotu zaskarżenia, którą Sąd ustalił na kwotę 106 820 złotych, stanowiącą wartość przysługującego skarżącej udziału w 1/2 części w nieruchomości będącej przedmiotem postępowania o zniesienie współwłasności.

W zażaleniu wnioskodawczynie zarzuciła naruszenie art. 398⁶ § 2 k.p.c. przez wadliwe określenie wartości przedmiotu zaskarżenia, która wynosi, według niej, kwotę 213 640 złotych czyli wartość całej dzielonej nieruchomości oraz wniosła o uchylenie zaskarżonego postanowienia.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 519¹ § 1 k.p.c., od wydanego przez sąd drugiej instancji postanowienia co do istoty sprawy oraz od postanowienia w przedmiocie odrzucenia wniosku i umorzenia postępowania kończących postępowanie w sprawie - w sprawach z zakresu prawa osobowego, rzeczowego i spadkowego - przysługuje skarga kasacyjna do Sądu Najwyższego, chyba że przepis szczególny stanowi inaczej. W sprawach o zniesienie współwłasności i dział spadku skarga kasacyjna nie służy, jeżeli wartość przedmiotu zaskarżenia jest niższa, niż sto pięćdziesiąt tysięcy złotych (art. 519¹ § 4 punkt 4 k.p.c.).

Wskazana przez skarżącego w skardze kasacyjnej, wartość przedmiotu zaskarżenia nie jest wiążąca dla sądu drugiej instancji ani dla Sądu Najwyższego i podlega weryfikacji na podstawie akt sprawy, z pominięciem zasad określonych w art. 25 i 26 k.p.c. (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 24 maja 2001 r., IV CZ 20/01, niepubl., z dnia 21 listopada 2001 r., I CZ 152/01, niepubl. oraz z dnia 6 listopada 2002 r., III CZ 98/02, OSNC 2004, Nr 1, poz. 11).

W tak zwanych sprawach działowych (dział spadku, podział majątku wspólnego małżonków, zniesienie współwłasności), w razie zaskarżenia orzeczenia co do istoty sprawy, wartość przedmiotu sporu wyznacza nie wartość całego dzielonego majątku, ale wartość konkretnego interesu (roszczenia, żądania) lub

składnika majątkowego, którego dotyczy środek odwoławczy. Z reguły nie może przekraczać wartości udziału przysługującemu uczestnikowi, chyba że podważa on zasadę podziału, objęcie lub nie objęcie orzeczeniem poszczególnych rzeczy lub praw albo rozliczenie nakładów, gdyż wówczas wartość przedmiotu zaskarżenia może być wyższa niż wartość jego udziału (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 21 stycznia 2003 r. III CZ 153/02, OSNC 2004/4/60, z dnia 15 grudnia 2006 r. III CZ 88/06, z dnia 24 lipca 2008 r. IV CZ 53/08, z dnia 6 maja 2010 r. II CZ 38/10 oraz z dnia 1 czerwca 2011 r. II CZ 27/11, niepubl.). Podważanie samej zasady działu może polegać na twierdzeniu, że uczestnik nie jest uprawniony do żądania zniesienia współwłasności, bo żądanie takie zostało wyłączone przez umowę lub że nie przysługuje mu współwłasność rzeczy, której domaga się zniesienia. Taka sytuacja nie występuje natomiast w przypadku braku wspólnego (zgodnego) wniosku współwłaścicieli co do sposobu zniesienia współwłasności nieruchomości (por. uzasadnienie uchwały Sądu Najwyższego z dnia 5 czerwca 1991 r., III CZP 45/91, niepubl.). Ze stanowiska wnioskodawczynie wynika, że nie kwestionuje ona samej zasady działu, lecz przyjęty przez Sąd Okręgowy sposób zniesienia współwłasności nieruchomości, w pełni aprobowany przez drugą współwłaścicielkę. W tej sytuacji, skoro wartość dzielonej nieruchomości wynosi kwotę 213 640 złotych, a udziały uczestniczek są równe, Sąd Okręgowy nie naruszył prawa ustalając wartość przedmiotu zaskarżenia na 106 820 złotych. W tej sytuacji skarga kasacyjna jest niedopuszczalna w świetle przytoczonych przepisów k.p.c., stąd zażalenie wnioskodawczynie podlegało, jako bezzasadne, oddaleniu na podstawie art. 398¹⁴ w związku z art. 394¹ § 3 i art. 13 § 2 k.p.c.